

REDACTIA:

ADMINISTRATIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurs, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș
comitat Nr. 288.

Religiozitate practică.

Zi de zi ne aduc ziarele câte o veste despre cutare plutocrat american, care prin o donație de câteva milioane dolari și-a înscris neperitor numele de mecenat în sufletele miilor de desnădăjduți.

Cetitorul trece fără multă scrupulozitate peste aceste vești ca și peste un ce firesc, fără să-și dea sama mai deaproape de nexul causal. Parcă îi vezi mirarea desaripată între marginile naturalului.: »Cine o să dea dacă nu cel ce are.«

Și totuși câți sunt la ușa cărora zădarnic bate săracul chinuit de foame, zădarnic așteaptă bolnavul ajutor de tămăduire și zădarnic caută orfanul mână ocrotitoare; căci ușa zăvorață cu înpetrirea sufletească a proprietarului nu se va deschide ca să-și capete nici baremi rămășița de pâine, leacul tămăduitor ori mângăierea părintească.

Nu pentru că acolo lipsește duhul dătător de viață, lipsește aceia despre ce cetitorul nostru nu-și dă seama într'un moment fugitiv: credința creștinească vie, sau cum oam putea numi cu un termen mai științific practică.

Credința cea din înălțimi senine, la care numai suflet adevărat creștinesc se poate avânta, ca de acolo în deplina lui mângăere să verse plusul din agonisitul trudnic al unei vieți pământestii pe sama acelora, cari ca și un mijloc de probă pentru cei favorizați sunt interlocați în mijlocul valorilor lumești de mâna înțeleaptă a creatorului.

Un Carnegie care — ca descendent sărac din o familie religioasă a unui țesător englez — trecând prin multe peripeții de viață a ajuns miliardar; simte durerile celor orfani și înțelege lipsa părinților perduți pe câmpul de luptă, mulțumită educației lui familiare.

Acest simț de bun creștin îi dă 'nbold la donația de 50 milioane dolari făcută nu de mult pentru fondul păcii. Tot simțul acesta l-a făcut să dăruiască la 4000 de orgi pentru biserică și alte multe donații cari trec sută de milioane dolari. Între acestea se mai amintim

fondul de 15 milioane pentru ceice-și periclitează viața ca să salveze pe alți, ca și o diademă strălucitoare a sufletului său creștinesc.

Unde sunt apoi ceilalți mecenazi americani cari se întrec cu ajutoarele de milioane întru ajutorarea instituțiilor religioase, filantropice și educative.

Dacă cercetăm boldul psihic al acestui altruism îl vom găsi — pe lângă unele întogmiri economico-sociale proprii statului respectiv — în influința religiozității și iubirii de neam.

Religiozitatea americanilor a precumpănit deja de mult religiozitatea țărilor și popoarelor așa numite culte. Mulțumită unei educațiuni familiare așa zicând tradițională — care împodobește căminul părintesc al englezului — la ei s'au intrupat și au înfruptat ca nici unde airea cuvintele apostolului Pavel: *Credința fără fapte este moartă.*

Educațiunea aceasta familiară un patrimoniu specific al rasei anglo-saxone taie urme adânci până și în scrierile celor mai de valoare literați. E lucru constatat din partea criticei că nice-o literatură nu poartă pecetea spiritului biblic în așa măsură ca cea engleză.

Sufletul scriitorului acela plămădit în timpul copilăriei în mediul religios al familiei își varsă gândirile cu caracterul lor propriu într'un mod foarte natural în frazele biblice cari i-au devenit proprietate sufletească inerentă.

În urma acestor întogmiri sociale familiare religiozitatea își joacă rolul — ca și scheletul purtat de vechii egipteni în decursul ospetelor — cu atâta fructuozitate. Zilnic crește numărul mecenajilor umanitari, cari își aduc aminte în toiul desfătărilor lumești și de mulțimea desnădăjduită, descendenții de tristă memorie ai lui Lazar din evanghelie.

Ce deosebire isbitoare în felul de a pătrunde și a vedea în spiritul divin al bibliei la învățații nostri și cei englezii! Până ce la englezul acela biblia stăpânește o atmosferă intimă în viața de toate zilele la aristocrat ca și la țaran trecând de autoritate sfântă; la noi nu arare ori vezi cum om crescut chiar în cămin preoțesc se întreinează de duhul creștinesc, care l-a alintat

cândva în casa părintească. Munca trudnică a părintelui său pentru propagarea principiilor creștinești și ogorarea sufletescă se bagatelizează înaintea vederilor sale, sau trece în împărăția uitării.

Să nu fie ceva specific în sângele nostru de nobile gente Română?

Trebue, căci altcum nu s'ar putea da o explicație mai ușurătoare eselării noastre — a celor cincisprezece strănepoți ai mamei Rome — în francmazonism, nihilism, și urmările funeste ale acestora: față de popoarele rasei germane, cari duc isonul umanității și moralității pe toate terenurile sub influința nealterabilă a credinței creștinești.

În astfel de împrejurări, să nu ne mirăm dacă la noi mecenajii sunt paseri cu pene măestre. Dacă la noi propunerile umanitare rămân chimvale frumos răsunătoare, cum a rămas și propunerea din anii trecuți — oarecum justificată și prin îndatorire personală — ca fiecare fost stipendist ajuns la independență materială, să reîntoarcă din bold și simțământ propriu suma primită din cutare fond cultural, pentru creșterea cât mai grabnică a fondului respectiv.

Nu ne mai rămâne alta decât să oftăm dureros, după calapodul axiomei strămoșești: >O educație o mores!

Y.

Amintiri dela cursurile din Iena.

(Dr. W. Rein și sistemul său pedagogic).

—Urmare—

Principiile lui Dr. Rein relative la „planul de învăț”.

Având în vedere faptul, că școala populară în prima linie are să fie: *institut de educație*, și numai în a doua: *institut de învățământ*, Dr. Rein cere, ca la construirea planului de învățământ mai înainte de toate: să se înlătureze toate șabloanele și toate încercările forțate și să se acorde cât mai mare libertate. El anume zice: „Dacă s'ar cere, ca să exprimăm pe scurt deviza programelor școlare moderne, ne putea-o enunța așa: „Dați învățământului cât mai mare libertate în toate direcțiunile”. Scopul învățământului se poate deriva din însuși scopul educației (învățământ educație). Dar scopul cel mai de aproape al învățământului are să fie de a deșteptă, a dezvoltă și a întări în elev: *interesul pedagogic*, care se va manifesta nu numai în o vie tragere de inimă către cunoștințe, ci totodată și în o nuzință puternică de a progresa neîncetat, din puterile sale proprii. Iar interesul, prin mijlocirea inteligenței, are să influențeze asupra voinței, îndreptându-o spre calea moralității. Deci în urmărirea scopului învățământului vom avea să remarcăm trei momente principale: 1) cultivarea cercului de cunoștințe, 2) dezvoltarea interesului, iar 3) prin interes, îndreptarea voinței în direcție morală-religioasă. În ceea ce privește alegerea și aranjarea succesivă a cunoștințelor, ce sunt de a se predă în școală, cerința principală este: de a tinde elevilor, pe fiecare treaptă, numai astfel de material, care este pe deplin amăsurat

cu gradul de apercipiune al inteligenței lor. Această primă și cea mai esențială cerință este o cerință psihologică sau formală. Dar satisfacerea acestei cerințe înca nu ne duce la scop, căci elevul, devenit maioren, va trebi să știe participă în mod conștient și activ la viața și munca culturală a națiunii, căreia aparține. Prin urmare, la alegerea și aranjarea succesivă a materialului de învățământ vom avea să ținem în vedere: *cursul de dezvoltare istorică a culturii noastre naționale, dela începuturile ei până astăzi, așa încât cultivarea spiritului elevului în mic să fie condusă pe o cale analogă cu ceea ce dezvoltării istorico-culturale a neamului său în mare*. Acest principiu se referă la conținutul cunoștințelor predate și se zice: *principiul treptelor culturale-istorice*. Dacă și vom analiza conținutul culturii, vom ajunge să obținem anumite serii de cunoștințe, cari mergând paralel unele lângă altele, cer o aranjare simultană corespunzătoare. Dr. Rein ne dă următoarea grupare corectă: interesul nostru se poate îndrepta către două sfere mari de cunoștințe: A) *viața omenească* și B) *viața naturii*. Deci putem distinge: 1) *cunoștințe istorico-umanistice* și 2) *cunoștințe naturale-matematice*. Cele dintâi cuprind trei grupuri: a) *învățământul etic*: istoria biblică și cea bisericească, istoria profană și literatura; b) *învățământul artistic*: desemnul, cântarea, modelarea, gimnastica și jocurile; c) *învățământul limbilor*: limba maternă și cele străine. Iar grupul cunoștințelor naturale cuprinde: a) *geografia* (cu excursiunile școlare); b) *științele naturale proprii* (istoria naturală, fizica, șcl.), c) *matematica*, d) *lucrul manual*. Baza caracterului moral-religios este *unitatea conștiinței*, cecece numai așa se va putea realiza, dacă diferitele grupuri de cunoștințe se vor aduce în legătură cât mai organică unele cu altele. Acestei cerințe se va satisface, dacă vom urma: *principiului concentrațiunii*, și vom pune în fruntea întregii cultivări: *învățământul etic*.

Principiile lui Dr. Rein relative la „metodul de învățământ”.

Sub *metod* este de a se înțelege modul de prelucrare didactică a cunoștințelor. Este falză părerea aceloră, cari afirmă, că pot să existe mai multe feluri de metode corecte, ba că chiar și fiecare învățător își poate face singur *metodul* său propriu. Ceice susțin astfel de păreri, confundă „*metodul de învățământ*” cu „*maniera predării*”. Metod corect poate să existe numai unul singur, anume: *metodul natural*. Deja Comenius (în *Didactica sa*, 1657) a recunoscut, că: „Există, numai un singur, *metod corect*, pentru toate științele, artele și limbile, adică *metodul*, care se întemeiază pe natură, ca pe o stâncă neclintită, căci *arta (instrucțiunii)* nu poate face altă, decât a imita natura”. Dar definiția *metodului* ce ne-o dă Comenius nu e destul de determinată, căci în lucrările didactice avem să urmăim nu numai calea arătată de natură în genere, ci după accepțiunea modernă: *metodul adevărat al învățământului*, este acel mod de procedere, care pas de pas ține seamă de legile psihologice, după cari se dezvoltă *viața* sufletescă a elevului și își întocmește toate lucrările sale în cea mai deplină conformitate cu aceste legi. Urmărind dezvoltarea istorică a *metodului*, vom putea remarcă două direcțiuni bine distincte, anume: 1) *materialismul didactic* și 2) *realismul psihologic*. Direcția primă are în vedere numai faptul, că elevii să-și însușească o *cantitate cât mai mare de cunoștințe*, fără privire la ascuțirea puterilor intelectuale. Iar a doua direcțiune cere: să se prelucere *metodic* numai atâta material de învățământ, cât pot ușor să supoare

puterile elevilor și dezvoltarea normală a acestora să nu sufere, ci dimpotrivă și puterile ca atari să se perfecționeze. Materialismul didactic caracterizează școlile din evul mediu, în cari se ținea seamă numai de natura obiectelor de învățământ, iar nu de natura subiectivă și dezvoltarea psihică treptată a elevilor. Însă dela secol. XVII, cu *Ratich* și *Comenius*, începe o direcțiune mai rațională. Apoi în secol. XVIII, și mai ales pela începutul secol. al XIX, cu deosebire *Pestalozzi* († 1827) și discipolii săi sunt acei didacticieni, cari au cerut în mod foarte hotărât și stăruitor, ca materialul de învățământ să se întocmească, în tot timpul, după gradul de înțelegere și trebuințele elevilor și apoi, prin acest material, metodicește temeinic prelucrat, să se exercite și totodată să se agerească și puterile intelectuale ale acelor. Mișcarea didactică pornită de *Pestalozzi* a fost atât de puternică, încât epoca ce a urmat imediat după el, cu drept cuvânt s'ar putea numi *epoca metodelor*. Însă didactica mai nouă pune mare preț nu numai pe metod, ci și pe construirea corectă a planului de învățământ și în chipul acesta ajung de-a se validită și singuraticele elemente de cunoștiință, cari fac conținutul culturii generale. Dezvoltarea aceasta mai nouă a metodelor fu îndrumată pe o cale și mai corectă de către *Ziller* († 1882). Ideile sale conducătoare sunt următoarele: masa coerentă de cunoștiințe din fiecare ram este de a-se diviza în *unități metodice*, adică în astfel de părți mai mici, între cari, destinate ca subiecte de lecțiuni pentru una sau mai multe ore, fiecare reprezintă pentru sine câte un întreg organic, o parte esențială din întregul prescris de planul de învățământ, un complex de cunoștiințe, care admite *trecerea dela intuițiuni la abstracțiuni*. Tratarea metodică a unei astfel de unități are să înceapă cu *anunțarea țintei principale*, care spune elevilor, că *despre ce va fi vorba*, dând gândirii lor o direcție hotărâtă, excitând așteptarea și interesul lor. După fixarea țintei, mersul lecțiunii în prima sa parte va avea să ia calea *dela concret ca abstract* (inductivă), iar în a doua parte *dela abstract la concret* (deductivă). Învățătorul, va avea să conducă pe elevi mai întâiu la *intuițiuni clare și complete*, act, care constituie: *apercepțiunea*; iar după aceea îl va povățui la formarea *de noțiuni clare și precize*, ceea ce se zice: *abstracțiune*. Fiecare din aceste acte principale se poate apoi despica în câte două momente, anume apercipiunea în: *pregătire* (improspetarea ideilor vechi, prin cari se poate mijloci primirea ideilor nouă) și *predare* (impărțășirea cunoștiințelor nouă înseși); iar abstracțiunea în: *combinare* (compararea cazurilor cunoscute, analoge) și *resumarea* (scoaterea la iveală a elementelor esențiale și așezarea acestora în ordine sistematică). Actul de încheiere al tratării metodice a cutărui subiect este: *aplicarea*, care va căuta de a exercita și a întrebuița în mod practic cunoștiințele învățate, pentru ca știința elevului să se poată transforma în *forță de lucru*. Cea mai corectă și rodnică formă de predare este: *forma genetică-euristică* (dezvoltătoare-afătoare), la care învățătorul prin întrebări numai conduce, pecând elevii, prin cugetare proprie, au să afle ei înșiși cât mai mult dela sine, în ordinea cerută de mersul lecțiunii, așa după cum făcea *Dörfelfeld*, care în aplicarea acestei forme a trecut departe peste *Herbart* și *Ziller*.

(va urmă.)

Convocare.

În senzul §§-lor 23 și 24 din statute, membrii „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român” se convoacă la Adunare generală ordinară ce se va ține în Blaj, în zilele de 28 și 29 August n. 1911

Programul adunării:

Ședința I.

Luni, în 28 august n., la orele 11 a. m. în biserică catedrală.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Înscrierea delegaților prezenți ai despartămintelor.
3. Raportul general al comitetului central.
4. Alegerea comisiilor pentru:
  - a) examinarea raportului general;
  - b) censurarea socotelilor anului 1910 și a proiectului de buget pe anul 1912;
  - c) înscrierea membrilor.
5. Alegerea unei comisii pentru întregirea prezidiului.
6. Prezentarea eventualelor propuneri.*)

Ședința II.

Marti, în 29 august n. la orele 4 p. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiei pentru examinarea raportului general și propunerile acestei comisii.
2. Raportul comisiei pentru censurarea socotelilor pe anul 1910, a proiectului de buget pe anul 1912 și propunerile acestei comisii.
3. Raportul comisiei pentru înscrierea de membri.
4. Alegerea prezidentului.
5. Fixarea locului pentru adunarea generală viitoare.
6. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal.
7. Închiderea adunării generale.

Ședința secțiilor științifice-literare.

Marti, în 29 august n. a. c. la orele 10¹/₂ a. m.

Va avea loc ședința festivă a secțiilor științifice literare. Dl. Dr. Iosif Popovici va ține o conferință comemorativă despre Ioan Maiorescu, iar dl. Octavian Goga despre literatura ardeleană în veacul al XIX-lea.

Sibiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român,” ținută la 19 Iulie 1911.

A. Bârseanu
vice-prezident.

Oct. C. Tăslăuanu
secretar.

Nr. 3453/1911.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștiința celor interesați că petițiunile de primire în institutul teologic gr. or. român din Arad, pe anul școlar 1911/12 au să fie înaintate subscrisului Consistor cel mult până în 6/19 August 1911, instruite cu:

1. Atestat de botez estradat în timpul mai recerent.

*) Eventualele propuneri au să fie înaintate, în scris prezidiului „Asociațiunii” (Sibiu, str. Șaguna, Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunarea generală.

2. Testimoniu școlar, prin care să dovedească, că are pregătirea recerută prin regulamentul pentru parohii.

3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține vidimat și de protoprezbiterul tractual.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Petițiunile au să fie prevăzute cu timbru de una coroană încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate.

6. Petenții sunt avizați să scrie corect locul ubicațiunii și poșta ultimă, apoi să alătore și marcele postale, recerute pentru a i-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Arad, la 13/26 iunie 1911.

Consistorul gr. or. rom.
din Arad.

CRONICA.

Școala industrială, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu, între alte lucruri frumoase pregătește și *odăjdii*, aplicând și la acestea numai motive originale românești. Materialul ce se întrebunțează la pregătirea odăjdiilor e de calitate cea mai bună. Suntem deplin încredințați, că cu odăjdiile pregătite de școala industrială vor fi multămiți și preoții, fiind și mai frumoase și mai durabile ca cele confecționate de fabricile străine, cari nu se uită decât la câștig. Reuniunea femeilor române din Sibiu, prin confecționarea de ornate bisericesti nu umblă după câștig, ci scopul ei este a da ocaziune bisericilor noastre, ca să se provadă cu ornate frumoase și trainice, și a introduce pretutindenea motivele de artă românească. Fără îndoială un scop nobil, care merită toată atențiunea din partea preoțimii noastre de ambele confesiuni.

Luptă în biserică. În Portugalia se face pe toată linia inventariul bisericilor. Poporul se împotrivesc însă în multe părți. Așa de pildă în Sao-Clemente țărani s'au răscolat nelăsând să intre în biserică nimeni. Autoritățile au chemat în sprijinul lor poliția și armată, dar numai după o luptă înverșunată și după ce țărani au lăsat mai mulți morți pe teren s'a putut proceda la facerea inventarului.

Ce face Franța? În Franța de câțiva ani încoace apar foile obscene în mai bine de 350 milioane exemplare. Sunt apoi în circulație vre-o zece milioane fotografii și ilustrate imorale și două milioane broșuri pornografice. — Așa mărturisește senatorul Berenger, președintele „Ligei Sociale” sub titlul „Vers la decadence” în „Matin”.

Cronică bibliografică

Biologia și igiena omului, de Dr. Adolf Iuba, tradusă în românește de Dr. Ilie Beu, a ieșit de sub tipar și se poate procura dela direcțiunea școlii civile de fete a Asociațiunii. Edițiunea maghiară este aprobată de ministrul Instrucțiunii publice; edițiunea românească încă se va înainta, în scurt timp, pentru a obține

clausula de aprobare. Scrierea aceasta se poate întrebunța cu folos în seminariile teologice și ca manual pentru studenții în pedagogie. Cartea e prevăzută cu 55 ilustrațiuni practice bine reușite. Costă numai 2 cor.

Concure.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din comuna Talpe (Talp) Bihor, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumintele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. În bani gata 140 cor. dela comuna bis. repartizați pe credincioși și încasați prin episcop, care efectuează solvirea anticipativă ratei treilunare.

2. Venite cantonale separate: 10 cor;

3. Pentru conferințe inv. 10 cor;

4. Scripturistici 10 cor.

5. Cărtir acomodat cu zidurile laterale necesari precum și grădina pentru legumi. — Alesul învățător va fi deobligat a instrui elevii în toate obiectele prescise la școala elem. poporală de toate zilele și a conduce școala de repetiție iar însărcinat — va propune și religiuena.

Are a provedea și cantoralul, instruind elevii a cânta răspunsurile; va lua parte la funcțiunile cantonale unde va fi postit; acest venit nu se compută în salariu.

Întregirea la salariu și cvincvenalele prescise se vor cere dela stat. Cel ales numai decât să-și ocupe postul.

Dat în Talp (Talpe) la 3/16 iulie 1911.

Comitetul parohial.

Cu consenzul adm. pbbiteral: Dr. Victor Fildan.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa III. Cârpeștii-mici (Törpefalva), din protopresbiteratul Beiușului (Belényes) cottul Bihor, se publică concurs cu termen de alegere pe 4/17 septembrie 1911 adevăc pe duminica a XIV după Rusalii, pe lângă următoarele emolumente:

1. Sesiunea parohială: 10 jug. 376 m.□;

2. Bir preoțesc: 15 litre cucuruz (sfărmat) de fiecare număr de casă;

3. Stolele: Pentru un botez: 50 fil. pentru mort mic: 2 cor., pentru mare dela 6 cor., pentru liturgie privată 2 cor., pentru sfeștanie 1 cor.; una zi de lucru dela credincioși, cu mâna, cu carul ori plugul.

4. Întregire dela stat la 1200 respective 1600 conform evaluățiunii alesului.

Recursele ajustate cu documentele de lipsă conform Regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Cârpeștii-mici sunt a se înainta la oficiul ppsc din Beiuș, având recurenții a se prezenta în cutare duminică ori sârbătoare la sfta biserică spre a-și arată desteritateala în cant, tipic și în omiletică, ținând cont de §. 33 al Regulamentului pentru parohii.

Dat în Cârpeștii-mici din ședința comitetului parohial ținută la 13/26 maiu 1911.

Teodor Popovici
preș.

Nicolae Flont
notar.

În conșlegere cu adm: Dr. Victor Fildan.

—□—

1—3

Alegându-l, fără altă remunerație, va fi îndatorat a instrui elevii școlii de repetiție, a se îngriji de cantorat în biserică și în parohie, a instrui elevii în cântările bisericesti precum și a-i conduce la s. biserică în Dumineci și sărbători.

Comuna bisericască are sală corespunzătoare și provăzută cu toate recvizitele pretinse de legea școlară.

Recurenții să-și ajusteze recursele după prescrisele regulamentare și adresate comitetului parohial rom. gr. or. din V. Seliște, să le substearnă Prea On. Oficiu pprezbiteral rom. gr. or. din Vașcău (Vaskóh) având a se prezenta în s. biserică din V. Seliște în careva duminecă ori sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

V. Seliște din ședința comitetul parohial ținută la 3/16 Iuliu, 1911.

Ilie Bursășiu
par. preș. com. par.

În conțelegere cu: Adrian P. Deseanu protoprezbiter.

—□—

2—3

Pentru deplinirea definitivă a stațiunii învățăto-rești din Moroda, se escrie concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“

Emolumentele sunt: 1. Salar în bani 1000 cor., 2. pentru conferințe 15 cor. 3., pentru scripturistică 5 cor., 4., pentru facerea aruncului cultului 20 cor; 5., venite cantorale (dela înmormântări fără liturgie 1 cor. cu liturgie 2 cor. dela cununii 1 cor.) 6., locuință și grădină corespunzătoare în natură.

Cvinevenalele se vor cere la timpul său din visteria statului.

De încălzirea și curățirea salei de învățământ, se va îngriji comuna bisericască.

Alesul fără altă remunerație e îndatorat a instrui elevii cotidiani și pe cei de repțiție, va avea a prevedea cantoratul la toate serviciile divine și va trebui să conducă elevii la s. biserică în toată Dumineca și sărbătoarea având a-i instrui și cânta cu ei cântările rituale.

Ceice vor prezenta atestat despre capacitate de a înființa și conduce cor, vor fi preferiți.

Recursele ajustate conform dispozițiilor Regulamentului și adresate comitetului parohial vor fi a să naintă la Oficiul ppreș gr. or. rom. din Borosjenő (Borosjenő, com. Arad), iar reflectanții vor avea să se prezinte în careva Duminecă ori sărbătoare în s. biserică din Moroda, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Aurel Ciorogariu
paroh președinte

Ioan Gornic
not. com. par.

În conțelegere cu: Ioan Georgia pprezb. insp. școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățăto-rești dela școala conf. gr. or. rom. din Balaia, protoprezbiteratul Peșteșului, prin aceasta se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) 2 jugh. cath. 748 st. □ pământ arător prețuit în 30 cor. b) 970 st. □ rât de fanaț prețuit în 40 cor., c) dela 120 numeri de case câte 1/2 (una jumătate) vică cucuruz sfărmat prețuit à 1 cor. 25 fil. = 150 cor; d) pentru lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ 32 cor. dela 120 numeri de case câte 60 fil. = 72 cor. e) cvartir liber cu grădină de legume, se notează, că până ce se va ridica sala de învățământ corespunzătoare recerînțelor legii cvartirul va sta numai din una chilie și cuină, f) Stolele îndatinat.

Pentru întregirea salarului învățăto-reșc prescriș de lege se va face recurs la locul competent.

Alesul e îndatorat a prestă serviciile cantorale în și afară de biserică și a instrui tinerimea școlară în cântările bisericesti fără altă remunerație.

Preferiți vor fi cei destoinici a instrui și dirigiă cor bisericesc.

Cei ce doresc a ocupa acest post să avizează, că recursele lor ajustate cu documentele prescise și adresate comitetului parohial din Balaia să le substearnă P. On. Oficiu protoprezbiteral ort. rom. în Mezôtelegd (comitatul Bihor) având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică de aici spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Balaia la 10/23 Iulie 1911.

Ioan Bonatiu
președinte.

Ioan Matințiu
notar.

În conțelegere cu: Alexandru Munteanu pprezbiter inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățăto-reșc vacant dela școala ort. română din Lunșoara protoprezbiteratul Peșteșului, comitatul Bihor, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și școala.“

Emolumente: 1. Cvartir cu două chilii, cuină, cămară, grajd și alte supraedificate, precum și cu grădină, delegume. 2. Salar din cult 700 cor. 3. Un intravilan de lângă școala prețuit în 16 cor. 4. Lemne pentru învățător 14 metri, aduse acasă à 3 cor = 42 cor. 5. Folosința unui pământ bisericesc ori arinda 30 cor. 6. Șase (6) cubule cucuruz sfărmat din fondu bisericesc à 12 cor. = 72 7. Pentru conferințele inv. 6 cor. 8. Întregirea salarului la 1000 cor. și eventualele cvinevenale, dela stat, conf. art. de lege XXVII din 1907.

Comuna bis. are cantor permanent; prin urmare învățătorul nu va avea obligământul a fi cantor; ci numai a conduce pe elevi la sf. biserică, și a cânta cu ei în Dumineci și sărbători, precum și la înmormântările, unde va fi poftit, de unde învățătorul va avea o remunerație separată. Cine va ști conduce cor bisericesc va fi preferit și va avea remunerație separată pentru aceasta.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați ca cererile de concurs să le înainteze, adresate comitetului parohial din Lunșoara, P. O. Oficiu protoprezbiteral în Mezôtelegd, având dâșii în terminul concursual a se prezenta, cu prealabilă avizare a protopopului tractual, în sfânta biserică din Lunșoara spre a face cunoștința cu poporul.

Pentru comitetul parohial.

Alexandru Traian Popescu

Ilie Bradea

paroh preș. com. par.

not. adh. al com. par.

Cu consenzul pprezb: Alexandru Munteanu insp. școl.

—□—

2—3

Pentru postul învățăto-reșc-cantorala dela a II școală gr. or. rom. din Micherechiu (Méhkerék) protoprezbiteratul Tinca, cu termin de 30 zile dela prima publicare, pe lângă următorul salar: Salar fundamental 1000 cor. din cassa bisericesti solvinde anticipative, până când se za zidi cvartir acomodat va avea anual relut de 200 cor., spese la conferințe ca în trecut, stole cantorale de unde va fi poftit.

Alesul va fi îndatorat a instrui școlarii în cântări și a susține în biserică o strană, iar în școala sa va fi dator a propune și religiunea.

Reflectanții la acest post vor avea a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cele rituale, iar recur-

sele lor ajustate conform regulamentului le vor substerne subscrisului protoprezbiter.

Micherechiu 22 iulie (4 aug.) 1911.

Nicolae Roxin protopop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala conf. ort. română din **Cotiglet** protopresbiteratul Orășii-mari se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. In bani gata 600 cor. 2. Cortel liber cu grădină de legumi. 3. Stolele cantonale îndatinate dela funcțiunile obveninde. De lemne pentru încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alesul va avea să instrueze elevii în cântarea bisericească, să-i conducă la biserică în dumineci și sărbători, să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Pentru întregirea salariului la minimalul prescriș de lege și pentru eventualele cvincvenale, se va cere ajutor dela stat.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate comitetului parohial din Cotiglet sunt a se înainta subscrisului oficiu protopopesc în Oradea-mare cel puțin cu 3 zile înainte de expirarea termenului de recurgere, având a se prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică de acolo, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Pacala* protopop insp. școlar.

—□—

2—3

Pentru ocuparea postului de învățător la școala gr. or. rom. confesională din **Pârnești** (Pernyefalva) prin aceasta se publică concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“.

Emolumentele încopciate cu acest post sunt: 1. Bani gata 200 cor. 2. In naturale 5 mm. grâu, 5 mm. encuruz, 20 mm. fân, și 48 care de lemne din care se va încălzi și sala de învățământ. 3 1/2 Sesiune de de pământ la deal. 4. Cvarțir liber și grădină de legumi. 5. Pentru conferințe 20 cor. 6. dela înmormântări, la cari va fi chemat: dela cele mari 1 cor., dela cele mici 50 fil. dela cele cu liturgie 2 cor. Întregirea salariului din partea statului s'au cerut.

Învățătorul ales e obligat a provedea strana fără nici o altă remunerațiune.

Recursele ajustate cu documentele de lipsă și adresate comitetului par. din Pârnești să se trimită la oficiul prtopopesc în Maria-Radna, iar recurenții să se prezinte în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică din Pârnești spre a se face cunoscut poporului.

Din Ședința comitetului par. din Pârnești ținută la 3/16 iulie 1911.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Procopiu Givulescu* protopresbiter inspector de școale.

—□—

2—3

Devenind vacantă stațiunea învățătorescă din **Buzad**, protopresb. Lipovei, cu aceasta se escrie de nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în org. oficios „Biserica și Școala“, pe lângă următoarele emolumente.

1. În bani gata 1000 cor. 2. Locuință în natură, cu grădină de legumi, în preț, de 120 cor. 3. Pentru conferințe 20 cor. și pentru scripturistica 10 cor. 4. Dela înmormântări unde va fi pofit dela copii până la 7 ani 60 fil. dela cei trecuți de 7 ani precum și

dela cei ce se bagă în biserică 1 coroană, dela cei cu-liturgie 2 coroane. Cvincvenalele se vor cere dela stat.

De curățenia locuinței învățătorilor pe din lăuntru și pe din afară, se va îngriji alegând învățător iar de încălzitul și curățitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alegândul învățător va avea să provadă cantoratul în și afară de sft. bis. și să instrueze elevii la cântările bisericești, și să conducă elevii în dumineci și sărbători în sft. biserică fără altă remunerațiune.

Ceice doresc a ocupa acest post învățătoresc vor avea a-și înainta recursesle lor, ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului par. gr.-or. rom. din Buzad — M. O. Oficiu ppsc în Lipova. (Lippa) până la termenul indicat, având a-se prezenta în acest timp în sfta bis. spre a-și arăta desteritatea în cele caatorale.

Buzad, 24 aprilie (7 maiu) 1911.

Vasilie Spân,

președinte.

Ilie Chebeleu,

notar.

In conțelegere cu: *Ioan Cimponeriu,* adm. prot.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător-cantor dela școala elementară din **Prevăleni** devenită în vacanță prin penzionarea fostului inv. I. Lupu se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Salar fundamental 1000 cor. din cassa culetuală.
2. Cvincvenalele legale la timpul său.
3. Lemne de foc pentru învățător 2 stânjini lung prețuite în 40 cor.
4. Drept de pășunat pentru 6 vite cornute.
5. Cvarțir liber cu grădină de legume.
6. Spese de conferințe inv. 10 cor.

Pentru lemnele de foc și încălzitul salei de învățământ se va îngriji comuna bis. pe spesele proprii.

Darea după venitele învăț. le va solvi învățătorul.

Dela recurenți să poșteste să-și subștearnă recursesle ajustate conform regulamentului și adresate comitetului paroh. din Prevăleni în termenul de sus. P. O. Oficiu protoprezbit. în Hălmagiu (Nagyhalmagy) și să se prezenteze în vre-o duminică ori sărbătoare în s. biserică din Prevăleni spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Alesul învățător e obligat să provadă cantoratul în și afară de biserică și să catehizeze până la alte dispoziții elevi conducându-i regulat la biserică.

Se obsearvă că stațiunea este a se ocupa la 1 sept. n. a. c.

Din ședința comitetului paroh. din Prevăleni, ținută la 7/20 iulie 1911.

George Micluta

preot preș. com. p.

Serafim Costea

notar adhoc.

In conțelegere cu *Cornel Lazar* pprezb. insp. școl.

—□—

3—3

Prin strămutare devenind vacant postul de învățător dela școala confesională gr. or. rom. din **Jadani** (Mezőszádány) pentru îndeplinirea definitivă a acestui se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt: 1., salar fundamental 1000 coroane și cvincvenalele prescrișe de lege. 2., cortel liber constătător din 2 chilioi, cuină, grajd și grădină de 800□ 3., pentru conducerea școalei de adulți din cassa comunei politice 100 coroane; 4., pentru înființarea și conducerea corului bisericesc remunerație specială prescrișă; 5., pentru conferințe 20 cor.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. română din comuna **Bihar-kaba** (Căbești) se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele împreună cu acest post sunt următoarele:

1. In bani gata 580 coroane dela comuna bisericească, repartizate pe credincioși încasați și solviți prin epitrop in rate treilunare anticipative.
2. Folosirea intravilanului 20 cor.
3. Intregire dela stat 400 coroane.
4. Cvarțir cu 2 chilii, cămară, culină și apartamentele necesare.

Recursele instruite in senz regulamentar sunt a se adresa comitetului parohial din Căbești și a se înainta oficiului protopopesc din Belényes (Beiuș, iar recurenții au a se prezenta in vre-o duminică ori sârbătoare in biserica din Căbești pentru a-și arăta desteritatea in cant și tipic.

Căbești la 13/26 iulie 1911.

Comitetul parohial.

Cu consenzul adm. ppsc: *Dr. Victor Fildan.*

—□—

1—3

In senzul rezoluțiunei Ven. Consistor gr. or. din Oradea-mare de sub Nr. 2981/909 și pe baza învinițării Ven. Consistor Diecezan din Arad sub Nr. 6755/909 se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare in organul oficios pentru postul învățătoresc vacant din **Pócsafalva** (Pociovești) pe lângă următoarea dotațiune: In bani gata dela parohie 280 cor.; venite cantonale 32 cor. din aranda pământului cantoral 200 cor.; relet de lemne 72 cor.; scripturistica 10 cor.; spese de conferințe 12 cor.; intregire dela stat 400 cor.; cvartir cu 2 chili, culină, cămară, șcl. Recursele instruate in senz regulamentar și adreseate comitetului parohial din Pociovești sunt a se înainta oficiului protopresbiteral din Belényes (Beiuș) iar recurenții se vor prezenta in vre-o duminică ori sârbătoare la sfta biserica pentru a-și arăta desteritatea in cant și tipic.

Dat in Pócsafalva (Pociovești) la 14/27 iulie 1911.

Comitetul parohial.

Cu consenzul adm. ppbiteral: *Dr. Victor Fildan.*

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei **Ceișoara** (Cseszvára) protopopiatul Beiușului, se publică concurs cu termen de alegere pe **8/21 septembrie** a. e. la sârbătoarea Nașt. Născ. de Dzeu, pe lângă următoarele emolumente:

1. Casă parohială cu supraedificatele necesare;
2. Sesiunea parohială 14 jug. catastr. pământ arător și fânaș.
3. Intregire dela stat pentru cei cu ecalificațiune de clasa III. 560 cor. 46 fil.
4. Dela 138 numeri de case câte una ziua de lucru cu mâna, carul sau plugul, ori răscumpărare in bani.
5. Stolele uzuete.

Doritorii de a ocupa această parohie să-și înainteze rugarea de concurs ajustată in regulă și adresată către comitetul parohial din Ceișoara pe calea oficiului protopopesc din Beiuș sub durata concursului având a se prezenta in sfta biserica din Ceișoara spre a-și recomanda aptitudinile in cant, tipic și omiletică ținând cont de dispozițiunile Regulamentului pentru parohii §. 33.

Dat in Ceișoara din ședința comitetului parohial ținută la 13 iulie 1911.

Dimitrie Vușcan
președinte.

Ioan Bar
notar.

In conțelegere cu adm. ppsc: *Dr. Victor Fildan.*

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci vacante din **Bodrogul-vechiu** prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare in organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale împreună cu acest post sunt: 1000 (una mie) coroane; pentru competița de lemne 20 coroane; scripturistica 9 coroane; pentru conferințele învățătoresci 10 coroane. Cortel liber, uzuctul gradinei școlare grajd și adăpost pentru galițe.

Doritorii de a ocupa această stațiune se avizează a-și așterne documentele de ecalificațiunea prescriasă prin lege până la termenul indicat Prea On. oficiu pprezbiteral in Timișoara (Temesvár-Gyárvaros) având sub durata concursului să se prezente in s. biserica, spre a-și arăta desteritatea in cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial ținută in Bodrogul-vechiu la 20 iulie (2 august) 1911.

Comitetul parohial.

Cu consenzul pprezb.: *Dr. Tr. Putici* insp. de școale.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei (prime vacanță din **Bucovăț**, carea începând cu nrul 92 se continuă in dreapta drumului ce duce spre Moșnița, la carea aparțin și pustele Gyék și Szelistye, se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare in organul diecezan „Biserica și Școala“.

Beneficiul parohial se compune din folosirea sesiunei parohiale de sub Nrul 260 al cărții funduare; din stolă și birul legal; precum și din eventuala intregire dela stat.

Alesul va avea să catehizeze la școalele din comună.

Parohia fiind de clasa a II (doua) se recere, ca recourse ajustate cu documentele recerute să le aștearnă reflectanții la Prea On. oficiu pprezbiteral din Timișoara (Temesvár-Gyárvaros). Recurenții vor avea să se prezente in s. biserica cu observarea §. 33 din Regulament spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Dat din ședința comitetului parohial ținută in Bucovăț la 26 iulie (8 august) 1911.

Comitetul parohial.

Cu consenzul pprezb.: *Dr. Tr. Putici.*

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător din **Cărpinet** se publică concurs cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare in foaia oficială, pe lângă următoarele condițiuni de salar: 1. In număr 600 cor. 2. Venite cantonale 10 cor. 3. Lemne de foc pentru încălzitul salei de învățământ. 4. Eventuala intregire a salarului dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererea instruată conform regulamentelor și adresată comitetului parohial din Cărpinet P. O. D. Adrian P. Deseanu protoprezbiter in Vașcău (Vaskoh,) având totodată a se prezenta in vre-o Duminică ori sârbătoare in biserica parohială pentru a-și dovedi desteritatea in cant și tipic.

Pentru comitetul parohial

Gheorghe Bogdan
paroh prez. com par.

Gheorghe Pogana
not. com. par.

In conțelegere cu mine: *A. P. Deseanu* protoprezbiter

Pentru îndeplinirea postului de învățator din comuna Hinchiriș se escrie concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare pe lângă următoarea dotațiune:

1. Dela comuna bisericească 600 cor. 2. Dela stat 400 cor. ajutor votat deja. 3. Locuință și grădină de legume. 4. Pentru conferințe 20 cor. și 5. Stolele cantorale. De încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească. Învățătorul va fi îndatorat a conduce strana în Dumineci și sărbători fără altă remunerațiune.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta rugarea instruată conform regulamentelor în vigoare și adresată comitetului parohial din Hinchiriș Prea On. D. protoprezbiter Adrian P. Deseanu în Vaskoh, iar până la alegere se vor prezenta în sf. biserică din loc pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: *Adrian P. Deseanu* protoprezbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III Valeneagra inferioară se escrie concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare pe lângă următoarele emolumente:

1. Dela 92 nri de casă câte o brădie de cucuruz sfărmat;

2. Folosul unui pământ de 1 holdă mică;

3. Stolele uzitate, 4. întregirea dela stat conform calificatiunii și cvartir:

Doritorii de a ocupa acest post, au să-și înainteze rugările instruate conform regulamentelor în vigoare și adresate comitetului parohial P. O. D. Adrian P. Deseanu protoprezbiter în Vaskoh, iar până la alegere au a se prezenta în sf. biserică din loc în cutareva Duminecă ori sărbătoare pentru a-și arăta dexteritatea în cant tipic și oratorie.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: *A. P. Deseanu* protoprezbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățator la școala confes. gr. or. rom. din Răchita, protopresbiteratul Belințului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 730 coroane; 2. dela 150 numere de casă câte 12 $\frac{1}{2}$ chlgr. de cucuruz = 1875 klgr. de cucuruz în boabe, prețuit în 225 cor. 30 fl. 3. un jugăr pământ arător, prețuit în 45 coroane, după care anesul are a solvi dările; 4. stolele cantorale: dela tumormântare simplă 1 cor., cu liturgie 2 cor.; 5. locuință în natură cu supraedificate și intravilan lângă ea 6., pentru scripturistică 10 cor., 7., pentru conferință, dacă participă 20 coroane.

De încălzirea și curățirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alesul e dator să presteze serviciu cantoral și să conducă pe elevi la biserică, în Dumineci și sărbători.

Petițiile concursuale, ajustate în regulă se adresează comitetului parohial din Răchita, pe calea oficiului protopopesc din Belinț (Bélinez Temes megye) și reflectanții, în termenul concursual, sunt poftiți a se prezenta într'o Duminecă, sau într'o sărbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic. Concurenții cari sunt de mai mulți ani în funcție, au să producă și atestat de serviciu și conduită dela protopopul concernent.

Comitetul parohial

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârb* protoprezbiter.

—□—

2—3

Pentru ocuparea postului de capelan temporal, pe lângă veteranul paroh de 77 ani Gheorghe Babric din Belinț, Tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan, „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Uzufructul dela $\frac{1}{2}$ sesiunea parohială, beneficiate de parohul mai sus numit, constatatoare din peste 32 jughere.

Să obsearvă că pământul din aceasta sesiune este de clasa I;

2. Jumătate din stolele legale;

3. Eventual ajutor dela stat, staverit pentru capelani.

4. Jumătate din toate celelalte venite împreunate cu postul de paroh din chestie. Toate aceste venite garantează o dotație anuală de cel puțin 1600 coroane.

Reflectanții la acest post trebuie să aibă calificatie de cl I și petițiile concursuale, instruate cu documentele necesare, au să le aștearnă comitetului parohial din Belinț, pe calea oficiului protoprezbiteral din Bélinez (Temes megye); iar pe lângă observarea strictă a dispozițiunii din §-ul 33 a Regulamentului pentru parohii, recurenții sunt poftiți a se prezenta într'o Duminecă ori sărbătoare în sânta biserică din Belinț, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, predică eventual în celebrarea serviciului dumnezeesc.

Comitetul parohial

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sârb* protoprezbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala conf. ort. română din Bucuroae protoprezbiteratul Orăzii mari se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. În bani gata 600 cor. 2. Cortel libăr cu grădină de legumi. 3. Stolele cantorale îndatinate dela funcțiunile obveninde De lemne pentru încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alesul va avea să intruzeze elevii în cântarea bisericească și să-i conducă la biserică în dumineci și sărbători să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiunea fără altă remunerație.

Pentru întregirea salariului la minimalul prescriș de lege și pentru eventualele cvinvenale, se va cere ajutor dela stat.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate comitetului parohial din Bucuroae sunt a se înainta subscrisului oficiu protopopesc în Oradea mare cel puțin cu 3 zile înainte de expirarea termenului de recurgere, având a se prezenta în vre-o duminecă ori sărbătoare în sta biserică de acolo spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii de învățător-cantor la școala confesională română gr. or. din V. Seliște. (Vaskóhszeleste) se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul officios „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: în bani 1. 380 cor. 2. 8 cubule bucate à 12 cor. 96 cor., 3. 8 stânjini de lemne à 12 cor. 93 cor. din care va încălzi și sala de învățământ, 4. pentru 80 porții de fân 32 cor., venite cantorale 40 cor. 5. întregire dela stat 377 cor. staverită sub Nr. 79570/910. De acolo se vor cere și cvinvenalele.

roane iar pentru scripturistică 10 coroane; 6., dela înmormântări unde va fi poftit 2 coroane. Pentru ținerea în curățenie a cortului învățătoresc precum și a salei de învățământ și pentru încălzirea acesteia se îngrijește comuna bisericească. Alesul învățător e obligat să provadă strana dreaptă și să instrueze elevii în răspunsurile liturgice având să-i conducă regulat la serviciul divin.

Reflectanții au să-și aștearnă în termen legal recursurile ajustate cu documentele prescrite la P. On. oficiu pprezbiteral în Timișoara (Temesvár-Gyárváros) și să se prezinte în vre-o duminică ori sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința com. parohial ținută în Jadani la 29 iunie 1911.

Comitetul parohial

Cu consenzul pprezb. *Dr. Tr. Putici* inspector de școale.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala conf. ort. română din **Spurcani**, protoprezbiteratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele sunt: 1. În bani gata 600 cor. 2. Locuință cu grădină de legumi. 3. Stolele cantorale dela funcțiunile obveninde. De lemne pentru încălzitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească. Pentru întregirea surselor și îngrijii comuna bisericească și pentru eventualele cvinvenale se va cere ajutor dela stat. Alesul va avea să instrueze elevii în cântarea bisericească să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Recursurile ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate comitetului parohial din Spurcani sunt a să înaintă subscrisului oficiu protopopesc în Oradea-mare cel puțin cu 3 zile înainte de expirarea termenului de recurgere, având recurenții a să prezintă în vre-o duminică ori sârbătoare în s. biserică de acolo pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești dela școala noastră confesională ort. rom. din **A-Șimand**, devenită vacantă prin trecerea din viață a fostului inv. Pavel Stana, prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”

Ven.tele împreunate cu acest post sunt: 1. Salar fundamental 1000 cor. 2. Locuință în natură în edificiul școlii, cu intravilanul aparținător ei. Despre văruitul intern a locuinței se va îngriji alegând învățător. 3. Cvinvenalele legale. 4. Pentru participarea la conferințe inv. 24 cor. la an. 5. Scripturistică 8 cor. la an. 6. Pentru curățirea și încălzirea salei de învățământ 50 cor. la an. 7. Pentru lemnele de lipsă la încălzirea salei de învățământ 90 cor. la an. 8. Dela înmormântări, parastase și altele, unde va fi poftit, taxe uzuale.

Alegândul e obligat să presteie serviciile cantoratului în și afară de biserică, să conducă elevii la serviciul divin și să-i instrueze în cântările bisericesti fără alta remunerațiune.

Dela recurenții se recere pe lângă cvalificațiune învățătorească să dovedească, că sunt capabili să conducă cor vocal, pentru conducere alegândul va primi o remunerațiune specială de 100 cor. la an. Se recere mai departe dela recurenții atestate despre serviciile prestate în alte comune.

Recursurile ajustate conform regulamentelor în vigoare, adresate comitetului parohial ort. rom. din Șimand, să se subștearnă în termenul concursual la oficiul protopopesc ort. rom. al Chișineului în Nadab, p. u. Kisjenő (com. Arad), având recurenții a să prezintă în sf. biserică de aici în cutare duminică ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Șimand, din ședința comitetului parohial ort. rom. ținută la 10/23 iulie 1911.

Augustin Beleş
președinte.

Ioan Toconiță
notar.

În conțelegere cu: *Demetriu Muscanu* adm. ppsc.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc ort. rom. din **C. Hodiș** (Káptalan Hodos) cottul Bihar prot. Tinței cu termen de 30 de zile dela prima publicare pe lângă următoarea dotațiune:

1. cvartir liber.

2. 600 cor. bani numărari dela com. bis. iar întregirea până la 1000 cor. se va cere dela stat, stole cantorale și spese pentru conferințele învățătorești.

Reflectanții, au să subștearnă recursurile lor ajustate conform regulamentului, subscrisului iar pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale se vor prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în s. biserică din C. Hodiș.

Micherechiu 12/26 iulie 1911.

Nicolae Rocsin protopop.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a vacantului post învățătoreces-cantorat dela școala gr. or. rom. din comuna **Gurbiedu** (Tenkegörsbed) cottul Bihar protoprezbiteratul Tința, cu termen de 30 zile dela prima publicare pe lângă următoarea dotațiune:

1. patru jugheré pământ. 2. dela 261 numere de case câte una bradie de cuceruz. 3. Scripturistica = 12 cor. 4. pentru scripturistică = 19 cor. 5. dela 261 numere case câte 2 cor. 6. pentru tăiatul lemnelor = 19 cor. 7. pentru încasarea salarului învățătoreces = 38 coroane. 8. Cvartir liber foarte acomodat.

Sala de învățământ are să o încălzească învățătorul, de curatorat se va îngriji comuna bisericească.

Reflectanții la acest post își vor subșterne recursurile ajustate conform regulamentului subscrisului protoprezbiter, iar pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale se vor prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în S. biserică din Gurbed.

Micherechiu, 3/16 iulie 1911.

Nicolae Rocsin protopop.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc din comuna **Foneu** (Rózsafalva) cottul Bihar protopopiatul Tinței, cu termen de 30 zile dela publicarea primă, pe lângă următorul salar:

1. cvartir liber.

2. 600 cor. bani numărari, iar întregirea până la 1000 cor. se va cere dela stat.

3. ștola cantorală și spesele conferințelor învățătorești.

Reflectanții au să subștearnă recursurile lor ajustate conform Regulamentului, subscrisului protopop, iar pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale se vor prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în s. biserică din Foneu.

Micherechiu 12/25 iulie 1911.

Nicolae Rocsin protopop.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela a II. școală gr. or. rom. din comuna Sănmiclăușul-român (Oláhszentmiklós) com. Bihar protopresbiteratul Tinca, cu termen de 30 zile dela prima publicare pe lângă următoarele dotațiuni:

1. cvartir liber.
  2. 1000 cor. solvinde anticipative din cassa bisericeii, stolele cantonale și spesele de conferințe
- Reflectanții au să subștearnă recursurile lor ajustate conform regulamentului, subscrișului protoprezbiter iar pentru a-și arată desteritatea în cele rituale se vor prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare în s. biserică din Sănmiclăuș.

Micherechiu 12/25 iulie 1911.

Nicolae Rocsin protopop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci vacante din protopopiatul Beliului se publică concurs cu termen de alegere la 30 zile după prima publicare.

1. Căpâlna, sălarul în bani: 600 cor.
2. Cărand T., în bani 232 cor. 5 jug. pământ: 120 cor. 12 șinice bucate: 120 cor. 8 stângini de lemne 80 cor.
3. Crajova, în bani: 300 cor. 4 jug. pământ: 70 cor. 12 cub. bucate 144 cor. 8 stângini lemne 80 cor.
4. Dumbrăvița de codru, 500 cor. în bani.
5. Hășmaș-Urviș, 196 cor. în număr, 20 șin. bucate: 240 cor. lemne după trebuință: 70 cor.
6. Groși-Bârzești, în bani 88 cor. 15¹/₂ șin. bucate 186 cor. 8 orgii de lemne: 80 cor.
7. Măraș-Săcaci, bani 222 cor. 16 cub. bucate 192 cor 1 hl. păsulă și câte 100 porții fân și paie, 8 stâng. lemne: 80 cor.
8. Biuș-sănmiclăuș, în bani 600 cor.
9. Suplac, 300 cor. bani, 12 cub. bucate: 144 cor. 6 orgii lemne: 60 cor.
10. Susag-Tălmăciu, 400 cor. în bani, 20 cub. bucate: 240 cor.
11. Tăgădău, în bani 100 cor. 8 jug. pământ 160 coroane.
12. Urvuiși de Biuș, 500 cor. în bani. Cătră aceste beneficii se adaugă stolele cantonale îndatinăte, locuințe acomodate și grădini. Din lemne se vor încălzi și salele de învățământ. Pentru întregirea salariilor și cvincvenalelor se va recurge la stat.

Recurenții aua se prezintă la sfințele biserici din comunele unde voesc a competă pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și cântări, iar suplicele instruite amăsurat prescrișelor §. 58 din Regul. școalelor element. au ale înaintă la subscrișul în Feketegyörős.

pentru comitetetele parohiale.

Petru Serb protopop

—□—

2—3 gr.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala conf. ort. română din Mierlău protopresbiteratul Orășii-mari se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele sunt: 1. în bani gata 600 cor. 2. Cortel cu grădină de legumi. 3. Stolele cantonale dela funcțiunile obveninde. De lemne pentru încălzitul salei de învățământ se va îngrijii comuna bisericească.

Pentru întregirea salarului la minimalul prescriș de lege și pentru eventualele cvincvenale se va cere ajutor dela stat. Alesul va avea să instrueze elevii în cântarea bisericească și să provadă cantoratul fără alta remunerațiune.

Recursurile ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate comitetului parohial din Mierlău sunt a se înaintă subscrișului oficiu protopopesc în Oradea-mare cel puțin cu 3 zile înainte de expirarea termenului de recurgere, având recurenții a să prezintă în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică din Mierlău spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Toma Pacala protopop insp. școlar.

—□—

2—3

Licitațiune minuendă.

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor Nr. 4396/911 se publică licitațiune minuendă pentru renovarea bisericeii și a gardului din Bencăcul-român (Alsóbencsek) cu termenul 7/20 august 1911 d. a. la 2 ore în școala confesională.

Prețul de esclamarie 2000 cor. 05 fil.

Reflectanții au să depună înainte de licitațiune vadiul de 10% din prețul de esclamarie.

Pentru participare la licitare, reflectanții nu pot formă nici o pretensiune.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial. Condițiunile se vor publică înainte de ținerea licitațiunei.

Comitetul parohial i-și rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere fără privire la rezultatul licitațiunei acelui reflectant, în care are garanță materială și morală mai multă.

Din ședința comitetului parohial gr. or. rom. din Bencăcul-român (Alsóbencsek) ținută la 24 iulie (6 august) 1911.

Teodor Ioaneș
paroh.

—□—

1—2

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor Nr. 4053/1911 se publică licitațiune minuendă pentru repararea și renovarea sf. Bisericeii gr. or. române din Bonțești (Boncafalva) cu termenul pe 2/15 august 1911 înainte de. amez la 9 ore în școala confesională din loc.

Prețul de esclamarie 7076 de coroane 60 flieri.

Reflectanții au să depună înainte de licitațiune vadiul de 10% din prețul de esclamarie.

Pentru participare la licitare, reflectanții nu pot formă nici o pretensiune.

Preliminarul de spese se poate vedea la oficiul parohial. Condițiunile se vor publică înainte de ținerea licitațiunei.

Comitetul par. i-și rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere fără privire la rezultatul licitațiunii acelui reflectant, în care are garanță materială și morală mai multă.

Din ședința comitetului par. gr. or. român din Bonțești (Boncafalva) ținută la 24 iulie (6 august) 1911.

Cornel Sabău
prez. com. par.

Virgil Trenț
notar ad hoc.

—□—

1—1